

Konsoliderad version av

## **Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) föreskrifter om avgifter för ackrediterade kontrollorgan;**

Ändring införd: t.o.m. STAFS 2017:17

---

### **Inledande bestämmelser**

#### *Allmänt*

**1 §** Enligt 21 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll ska ackrediterade organ betala avgift till Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll för att täcka kostnaderna för ackreditering, tillsyn och bedömning.

Dessa föreskrifter innehåller närmare bestämmelser om sådana avgifter för kontrollorgan.

#### *Termer och definitioner*

**2 §** *Akrediterade organ* ska i dessa föreskrifter anses även syfta på organ som ansöker om ackreditering eller utökning av ackrediteringen samt organ vars ackreditering är tillfälligt återkallad eller begränsad.

**3 §** Vid tillämpningen av dessa föreskrifter gäller de definitioner som finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Dessutom avses i dessa föreskrifter med

1. *ansökningsavgift*: avgift som avses täcka Swedacs samtliga kostnader i samband med ansökan om ackreditering eller utökning av ackrediteringens omfattning, inklusive ansökan om flexibel ackreditering,
2. *årsavgift*: avgift för tillsyn av ackreditering grundad på organets ackrediterade omfattning; avgiften består av en eller flera grundavgifter, en avgift per ackrediteringsområde och avgift för bevitning samt kostnader för resa och logi,
3. *grundavgift*: avgift för upprätthållande av ackrediteringssystemet; avgiften baseras på ackrediteringens omfattning avseende antal ackrediteringsområden,
4. *verksamhet*: de olika verksamheter som ingår för kontrollorgan och som framgår av bilaga 2,
5. *ackrediteringsområde*: ett övergripande kontrollområde inom respektive verksamhet som framgår av bilaga 2,
6. *kategori*: specifikt kontrollområde, produkt eller liknande inom ett ackrediteringsområde enligt vad som anges i bilaga 3,
7. *synergifaktor*: förväntad samordningsvinst avseende arbetstid som flera ackrediteringsområden eller filialer kan medföra,

8. *komplexitetsfaktor*: faktor för beräkning av årsavgift enligt bilaga 2 avseende ackrediteringsområde med utökade eller begränsade krav,
9. *besöksfaktor*: faktor för beräkning av besöksfrekvens då tillsyn sker på flera platser,
10. *bevitning*: granskning av hur ett ackrediterat organ utför bedömning av överensstämmelse inom det som omfattas av dess ackreditering,
11. *nyackreditering*: ackreditering inom någon eller några av verksamheterna som anges i bilaga 2 i de fall där organet inte sedan tidigare är ackrediterat för någon av verksamheterna i bilaga 2, och
12. *ändring av ackreditering*:
- utökning av ackrediteringens omfattning inom någon eller några av verksamheterna som anges i bilaga 2 i de fall där organet sedan tidigare är ackrediterat inom en eller flera andra av verksamheterna i bilaga 2,
  - utökning med ett ackrediteringsområde inom en verksamhet där organet sedan tidigare innehar ackreditering,
  - utökning med en kategori inom ett ackrediteringsområde där organet sedan tidigare innehar ackreditering, liksom även ackreditering mot ett nytt regelverk inom samma kategori
  - utökning med flexibel ackreditering, och
  - utökning med en eller flera filialer.

#### *Allmänt om avgifter*

#### **4 §** Ackrediterade organ ska betala

- ansökningsavgift,
  - årsavgift, och
  - tilläggsavgifter
- i den utsträckning som framgår av dessa föreskrifter.

Ackrediterade organ ska betala avgift för ackreditering, bedömning och tillsyn på löpande räkning, om avgiften inte täcks av de närmare bestämmelserna i dessa föreskrifter.

#### **5 §** I bilaga 1 finns grundläggande bestämmelser om avgifter för kontrollorgan.

#### **6 §** I bilagorna 2 och 3 anges vilka ackrediteringsområden som finns, uppdelade på verksamheter, respektive vilka kategorier som finns inom olika ackrediteringsområden.

#### **7 §** I bilaga 4 finns bestämmelser om arbetstid, resa och logi.

Bestämmelserna om arbetstid, resa och logi i bilaga 4 tillämpas när avgift beräknas enligt

- 4 § andra stycket (avgift för ackreditering, bedömning och tillsyn som inte täcks av de närmare bestämmelserna i dessa föreskrifter),
- 9 § (ersättning för kostnader vid återkallad ansökan),
- 11 § (merarbete som orsakas av det ackrediterade organet), eller
- 12 § (merarbete på grund av annullerat besök).

Bestämmelserna om ersättning för resa och logi m.m. i bilaga 4 punkt 2 och punkt 3 tillämpas även vid beräkning av sådana kostnader som del av ansöknings- eller årsavgift enligt bilaga 1.

## Ansökningsavgifter

**8 §** Ett organ som ansökt om ackreditering ska betala avgift för bedömningen enligt avsnitt 1 i bilaga 1 till dessa föreskrifter.

**9 §** Den som återkallar sin ansökan om ackreditering eller ändring av ackrediteringens omfattning ska betala avgift motsvarande Swedacs uppkomna kostnader för arbetstid, resa och logi. Kostnaden för sökanden ska dock i ett sådant fall inte bli högre än full avgift enligt 8 §.

När ett ackrediterat organs ackreditering återkallas slutligt för samtliga ackrediteringsområden inom en av de verksamheter som anges i bilaga 2 och samtliga dessa ackrediteringsområden övergår i väsentligen oförändrat skick från det organet till en annan fysisk eller juridisk person gäller följande. Den ansöknings- eller årsavgift som den överlåtande personen ska betala eller har betalat enligt 8 § eller 10 § första stycket ska anses som ansökningsavgift för den övertagande personen. Om beslut om återkallelse tas före den 1 juli det år för vilket den överlåtande personen betalat avgift, krävs att den överlåtande personen ger sitt medgivande.

## Årsavgift

**10 §** Från och med året efter att ackreditering beviljats ska ett ackrediterat organ betala hel årsavgift för varje kalenderår om organet är ackrediterat den 1 januari det år som årsavgiften avser, om inte annat följer av 15 §.

Vid beräkning av årsavgiftens storlek tillämpas bestämmelserna i avsnitt 2 i bilaga 1.

## Tilläggsavgifter

*Tilläggsavgifter på grund av merarbete som orsakas av det ackrediterade organet*

**11 §** Ett ackrediterat organ ska, utöver ansöknings- eller årsavgift, betala tilläggsavgift motsvarande Swedacs merkostnader för arbetstid, resa och logi om

1. väsentligt mer arbete behöver göras inom ramen för ackreditering, tillsyn eller bedömning utöver det arbete som täcks av ansöknings- eller årsavgift, och
2. detta beror på verksamhetsöverlåtelse, företagsombildning, omorganisation, klagomål eller annan orsak som är hänförlig till det ackrediterade organet.

**12 §** Ett ackrediterat organ ska, utöver ansöknings- eller årsavgift, betala tilläggsavgift motsvarande Swedacs merkostnader för arbetstid, resa och logi om organet utan godtagbara skäl inte ger Swedac möjlighet att utföra arbete på plats på överenskommen tidpunkt eller annullerar planerat besök inom ramen för ackreditering, tillsyn eller bedömning kortare tid än 15 arbetsdagar före besöket.

*Tilläggsavgifter för ackreditering, tillsyn eller bedömning utanför Sverige*

**13 §** Ett ackrediterat organ ska, utöver ansöknings- eller årsavgift, betala tilläggsavgift motsvarande Swedacs merkostnader om

1. ett annat nationellt ackrediteringsorgan gör en del av bedömningen med tillämpning av artikel 7.3 i förordning (EG) nr 765/2008, och
2. kostnaderna för anlåtande av det andra nationella ackrediteringsorganet medför väsentligt ökade kostnader för Swedac.

**14 §** Ett ackrediterat organ ska betala tilläggsavgift på samma sätt som i 13 § om Swedac har kostnader för att anlita ett utländskt ackrediteringsorgan för arbete utanför EES.

## **Slutbestämmelser**

### *Betalningsskyldighet när ackrediteringsintyg återkallas eller begränsas*

**15 §** Vid hel och slutlig återkallelse av ackrediteringsintyg som kontrollorgan för samtliga ackrediteringsområden inom en av de verksamheter som anges i bilaga 2 upphör skyldigheten att betala årsavgift för den verksamheten, om ackrediteringsintyget avseende den verksamheten upphör att gälla innan 30 dagar gått från fakturadatum avseende årsavgift för det år som fakturan avser.

Vid hel och slutlig återkallelse av ackrediteringsintyg för samtliga ackrediteringsområden inom en av de verksamheter som anges i bilaga 2 ska organet, i andra fall än de som avses i första stycket, betala en halv årsavgift enligt dessa föreskrifter för den verksamheten, om ackrediteringen för den verksamheten upphör att gälla före den 1 juli det år som årsavgiften avser. Om beslut om återkallelse fattas efter den 1 juli det år som årsavgiften avser ska organet betala en hel årsavgift för den verksamheten.

Första och andra stycket tillämpas inte på sådana fall som avses i 9 § andra stycket.

En återkallelse som avses i första eller andra stycket påverkar inte ett kontrollorgans skyldighet att betala avgift för andra verksamheter eller avgifter enligt andra föreskrifter, i förekommande fall.

**16 §** Tillfällig återkallelse eller begränsning av ackrediteringsintyg påverkar inte ett organs skyldighet att betala årsavgift enligt 10 §.

### *Betalning av avgifter*

**17 §** Fakturerade avgifter ska betalas senast 30 dagar från det datum som framgår av utskickad faktura. Vid för sen betalning utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635).

Bestämmelser om bevakning och indrivning av statliga fordringar finns i 10–12 §§ förordningen (1993:1138) om hantering av statliga fordringar.

### *Övrigt*

**18 §** Swedac kan medge undantag från tillämpningen av dessa föreskrifter i enskilda fall om det finns särskilda skäl.

---

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2018.

2. Genom författningen upphävs styrelsens föreskrifter (STAFS 2016:19) om avgifter för ackrediterade kontrollorgan.

3. Äldre föreskrifter gäller för ansökan om ackreditering eller utökning som gjorts före den 1 december 2017, även om beslut fattas efter det att dessa föreskrifter trätt i kraft. Detta undantag gäller längst till den 1 mars 2018.

## Avgifter för kontrollorgan

### 1. Ansökningsavgifter

#### 1.1 Nyackreditering

Avgift för nyackreditering omfattar en årsavgift enligt punkten 2, utan synergier.

#### 1.2 Ändring av ackreditering

1.2.1 För sådan ändring som avses i 3 § 12 a (utökning verksamhet) tas avgift ut som för nyackreditering enligt 1.1.

1.2.2 För sådan ändring som avses i 3 § 12 b (utökning ackrediteringsområde) tas avgift ut som för nyackreditering enligt 1.1, men med synergier. utom för området Kontroll, tryck och cistern där avgift tas ut som för nyackreditering enligt 1.1, utan synergier.

1.2.3 För sådan ändring som avses i 3 § 12 c (utökning kategori) tas en avgift ut motsvarande fyra timmars arbete enligt punkt 1 i bilaga 4, med synergier.

1.2.4 För sådan ändring som avses i 3 § 12 d (utökning flexibel ackreditering) tas avgift ut motsvarande Swedacs kostnader för arbete i det enskilda fallet i enlighet med bestämmelserna i bilaga 4.

1.2.5 För sådan ändring som avses i 3 § 12 e (utökning filial) tas avgift ut som för nyackreditering enligt 1.1, men med synergier.

1.2.6 Vid beräkning av avgift för ändring av ackreditering beräknas alltid först det ackrediteringsområde med högst komplexitet och i andra hand det ackrediteringsområde som har flest filialer.

1.3 Utöver vad som anges i 1.1 och 1.2 utgår även avgift för att täcka Swedacs kostnader för resa och logi i samband med ackreditering och bedömning.

### 2. Årsavgifter

#### 2.1 Grundavgift

Avgiften appliceras per ackrediteringsområde och filial i kontrollorganets omfattning för respektive verksamhet. Vid flera filialer tillämpas besöksfaktorn enligt tabellen i 2.2.

<i>Verksamhet</i>	<i>Ackrediteringsområde</i>
Fordonsbesiktning	1 200 kr
Fordonsverkstäder	1 200 kr
Kontroll, industri	3 000 kr
Kontroll, tryck och cistern	1 000 kr
Kontroll, övrigt	4 000 kr

2.2 Avgifter per ackrediteringsområde inom respektive verksamhet

<i>Verksamhet</i>	<i>Avgift</i>	<i>Synergifaktor</i>		
		<i>Ackrediterings- område</i>	<i>Filial</i>	<i>Besöks- faktor</i>
Fordonsbesiktning	28 980 kr	0,3	0,6	0,4
Fordonsverkstäder	16 380 kr	0,3	0,5	0,5
Kontroll, industri	40 320 kr	0,4	0,4	0,3
Kontroll, tryck och cistern	10 080 kr	0,1	0,6	0,5
Kontroll, övrigt	37 800 kr	0,3	0,5	0,5

För varje ytterligare ackrediteringsområde och filial multipliceras avgiften med en synergifaktor enligt tabellen ovan. För besöksfrekvensen för ytterligare filialer används besöksfaktorn i tabellen ovan.

2.3 Avgift för bevitning omfattar en avgift för varje kategori, eller kluster där det är tillämpligt, inom ett ackrediteringsområde med det belopp som framgår av bilaga 2. Avgiften motsvarar en fjärdedel av en fullständig bevitning.

2.4 Vid beräkning av årsavgift beräknas alltid först det ackrediteringsområde med högst komplexitet och i andra hand det ackrediteringsområde som har flest filialer.

2.5 Utöver vad som anges i 2.1–2.3 utgår även avgift för att täcka Swedacs kostnader för resa och logi i samband med tillsyn.

**Ackrediteringsområden för kontrollorgan indelade i verksamheterna *Fordonsbesiktning; Fordonsverkstäder; Kontroll, industri; Kontroll, tryck och cistern och Kontroll, övrigt.***

Om ett ackrediterat organ endast har ett ackrediteringsområde enligt dessa föreskrifter är komplexiteten alltid minst 1 enligt denna bilaga.

### 1. Fordonsbesiktning

<i>Ackrediteringsområde</i>	<i>Komplexitetsfaktor</i>	<i>Avgift för bevittning</i>
Enskilt godkännande	1	1 260 kr
Fordon för transport av farligt gods	1	1 260 kr
Kontrollbesiktning	1	1 260 kr
Lyftanordningar, fordon	1	1 260 kr
Lämplighetsbesiktning	0,2	126 kr
Mopedbesiktning	0,2	126 kr
Registreringsbesiktning	1	1 260 kr
Annan fordonsbesiktning	1	1 260 kr

### 2. Fordonsverkstäder

<i>Ackrediteringsområde</i>	<i>Komplexitetsfaktor</i>	<i>Avgift för bevittning</i>
Egna fordonsreparationer	1	630 kr
Fordonstillverkarens hantering av verkstadskort	1	1 260 kr
Färdskrivare	1	630 kr
Hastighetsregulator	0,2	1 260 kr
Process för skadeståndsreparationer på bilar	1	7 560 kr
Taxameter	1	1 260 kr
Trafikövervakningssystem, fordon	1	1 260 kr
Annan fordonsverkstäder	1	1 260 kr

### 3. Kontroll, industri

<i>Ackrediteringsområde</i>	<i>Komplexitetsfaktor</i>	<i>Avgift för bevittning</i>
Cisternkontroll, industri	1	1 260 kr
Kärnkraft	5	3 780 kr
Lyftanordningar	1	1 260 kr
Produkter	0,8	252 kr
Provningsövervakning	1	1 260 kr
Transport av farligt gods	1	1 260 kr
Trycksatta anordningar	1	10 080 kr
Trycksättning med gas, industri	1	1 260 kr



Annan kontroll, industri	1	1 260 kr
--------------------------	---	----------

#### 4. Kontroll, tryck och cistern

<i>Akrediteringsområde</i>	<i>Komplexitetsfaktor</i>	<i>Avgift för bevitning</i>
Cisternkontroll	1	1 260 kr
Gasflaskor	1	1 260 kr
Oljeavskiljare i drift	1	1 260 kr
Påfyllnadsprocesser	1	1 260 kr
Trycksättning med gas	1	1 260 kr
Annan kontroll, tryck och cistern	1	1 260 kr

#### 5. Kontroll, övrigt

<i>Akrediteringsområde</i>	<i>Komplexitetsfaktor</i>	<i>Avgift för bevitning</i>
Brottsplatsundersökning	1	2 520 kr
Klinisk obduktion	1	2 520 kr
Naturvärdesinventering	1	2 520 kr
Reglerad mätteknik	1	2 520 kr
Rättsmedicinsk obduktion	1	2 520 kr
SERMI	1	1 260 kr
Säkerhetskontroll	1	7 560 kr
Trafikövervakningssystem	1	1 260 kr
Ädelmetallkontroll	1	2 520 kr
Annan kontroll, övrigt	1	2 520 kr

(STAFS 2017:17)

## Kategorier fördelade på ackrediteringsområden

Anm: Förteckningen är inte uttömmande. Andra kategorier kan förekomma.

### 1. Fordonsbesiktning

<i>Ackrediteringsområde</i>	<i>Kategori</i>
Enskilt godkännande	Bilar (totalvikt max 3,5 ton) Bilar (totalvikt över 3,5 ton) Släpvagnar (totalvikt max 3,5 ton) Släpvagnar (totalvikt över 3,5 ton) EG-mobilkrantar Amatörbyggda fordon Buss
Fordon för transport av farligt gods	Fordon för transport av farligt gods
Kontrollbesiktning	Fordon, kategori 1 (lätta fordon) Fordon, kategori 2 (tungta fordon) Fordon, kategori 3 (traktorer, motorredskap, EG-mobilkrantar etc.)
Lyftanordningar, fordon	Fordonskrantar Lyftplattformar
Lämplighetsbesiktning	Fordon, kategori 1 (lätta fordon) Fordon, kategori 2 (tungta fordon) Fordon, kategori 3 (traktorer, motorredskap, EG-mobilkrantar etc.)
Mopedbesiktning	Fordon, kategori 1 (lätta fordon)
Registreringsbesiktning	Fordon, kategori 1 (lätta fordon) Fordon, kategori 2 (tungta fordon) Fordon, kategori 3 (traktorer, motorredskap, EG-mobilkrantar etc.)

### 2. Fordonsverkstäder

<i>Ackrediteringsområde</i>	<i>Kategori</i>
Egna fordonsreparationer	Bilar (totalvikt max 3,5 ton) Bilar (totalvikt över 3,5 ton) Motorcyklar Motorredskap eller terrängmotorfordon Släpvagnar (totalvikt max 3,5 ton) Släpvagnar (totalvikt över 3,5 ton)
Fordonstillverkarens hantering av verkstadskort	Hantering av verkstadskort
Färdskrivare	Färdskrivare, analog Färdskrivare, digital
Hastighetsregulator	Hastighetsregulator
Process för skadeståndsreparationer på bilar	Process för skadeståndsreparationer på bilar
Taxameter	Taxameter
Trafikövervakningssystem, fordon	Trafikövervakningsutrustning

### 3. Kontroll, industri

<i>Akrediteringsområde</i>	<i>Kategori</i>
Cisternkontroll, industri	Cisterner - öppna
Kärnkraft	Kärntekniska anläggningar
Lyftanordningar	Avfallsanläggning Fordonskranar Fordonslyftar Frivilliga objekt Gruvhissar Grävmaskiner Hissar Kranar Linbanor och bergbanor Lingångar- och punktlyftar Lyftplattformar Motordrivna portar Offshore containrar Rulltrappor/Rullramper Släpliftar Tivolianordningar Varuhissar Vattenrutschbanor
Produkter	Anordningar för uppvärmning av utrymmen Avloppstankar Ballast Barnskyddande beslag Betong-, bruk- och injekteringsbruksprodukter och tillhörande produkter Brandavskiljande, brandtätande, brandskyddande och brandhämmande produkter Brunnsbetäckningar Byggprodukter för avloppsvatten Byggprodukter som kommer i kontakt med dricksvatten Byggsatser, byggenheter, prefabricerade element Bärande lager, tappar för konstruktionsfogar/fästdon Cement, byggkalk och andra hydrauliska bindemedel Dörrar, fönster, luckor, grindar och därtill hörande byggnadsbeslag Elledningar, kontroll- och kommunikationskablar Fasta brandsläckningssystem Fettavskiljare Fordonskomponenter Förtillverkade produkter av normalbetong, lättbetong och autoklaverad lättbetong

	<p>Gasolapparater          Geotextilier, geomembran och relaterade produkter          Golv- och markbeläggningar          In- och utvändiga ytskikt på väggar och innertak samt byggsatser för invändiga skiljeväggar          Konstruktionsvirke/bärande element och tillbehör          Membran, membran som anbringas flytande och byggsatser (för vatten- och/eller ångspärr)          Metallprodukter för konstruktionsändamål inkl. tillbehör samt takavvattning          Metallprodukter för konstruktionsändamål med tillbehör          Murverk och tillhörande produkter, murverkselement, bruk och tillbehör          Oljeavskiljare          Polymera byggprodukter          Rör, brunnar och avskiljare av plast          Rör, tankar och tillbehör som inte kommer i kontakt med dricksvatten          Samlingstält          Sanitär utrustning          Skorstenar, rökgångar och specialprodukter          Slamavskiljare          Stegar, bockar, ställningar          Stenbaserade produkter          Stål för slak- och spännarmering av betong och system för efterspänning          Taktäckning, lanterniner, takfönster och tillhörande produkter, takbyggsatser          Temporära konstruktioner          Träbaserade skivor och element          Tältduk          Tätningsmaterial för fogar          Utfackningsväggar/ytterväggsbeklädnader/förseglade glaskonstruktioner          Ventilationsprodukter och system          Värmeisoleringsprodukter, sammansatta byggsatser/system för värmeisolering          Återvunnet slam</p>
Transport av farligt gods	ADR-S RID-S
Trycksättning med gas, industri	Trycksättning med gas, industri
Trycksatta anordningar	
<i>Kluster</i>	<i>Kategori</i>
Kontroll	Cistern Rörledning Tryckkärl

Program för riskanpassad kontroll	Vakuumkärl Cistern Rörledning Tryckkärl
Övervakning av pannor	Vakuumkärl Panna
Övrigt	Gastankar i bilar Lödprocedur Naturgas Svetsprocedur Svåravställd anordning Säkerhetsutrustning Tankstationer/Metangas Tryckluftanläggningar

#### 4. Kontroll, tryck och cistern

<i>Akrediteringsområde</i>	<i>Kategori</i>
Cisternkontroll	Cisterner och rörledningar Cisterner och rörledningar på tankstationer Cisternkontroll Depåvagnar
Gasflaskor	Gasflaskor
Oljeavskiljare i drift	Fettavskiljare Oljeavskiljare
Påfyllnadsprocess	Gasflaskor
Trycksättning med gas	Trycksättning med gas

#### 5. Kontroll, övrigt

<i>Akrediteringsområde</i>	<i>Kategori</i>
Brottsplatsundersökning	Brottsplatsundersökning
Klinisk obduktion	Klinisk obduktion
Reglerad mätteknik	Elmätare Elmätsystem Gasåterföringssystem för bensingaser Kassaregister Volymmätare Vågar Värmemätare
Rättsmedicinsk obduktion	Rättsmedicinsk obduktion
SERMI	Hantering av reparations- och underhållsinformation (RMI)
Säkerhetskontroll	Energi ESS-anläggningar Gemensam säkerhetsmetod för riskvärdering och riskbedömning

**STAFS 2017:12**

---

	Järnvägsanläggningar
	Operativa ändringar
	Organisatoriska ändringar
	Rullande materiel
	Signalsystem
	Vägfordon
Trafikövervakningssystem	Radarsensor
	Trafikövervakningsutrustning
Ädelmetallkontroll	Guld
	Silver

---

*(STAFS 2017:17)*

**Kostnader för arbetstid, resa och logi**

1. Kostnader för Swedacs arbetstid baseras på ett timarvode på 1 260 kr i de fall där det särskilt stadgas att bestämmelserna i denna bilaga ska tillämpas.

2. Inom Sverige betalas följande schabloniserade kostnader för resa och logi.

Resa, tur och retur inom Sverige	2 400 kr
Logi, en natt inom Sverige	1 200 kr

3. För resor utanför Sveriges gränser utgår avgift som motsvarar faktiska kostnader för resa och logi och eventuella kostnader för översättning.